

доцільним поряд із максимальним спрощенням процедури сплати митних зборів посилити відповідальність за вчинення корупційних діянь співробітників митниці.

До положень Кодексу, які все ще не відповідають практикам Світової Організації Торгівлі (СОТ), і потребують подальшого вдосконалення, у першу чергу, можна віднести процедури митної оцінки, а саме: необхідність впровадження практик СОТ у випадках, коли митні органи мають підстави сумніватися в правдивості чи точності задекларованої митної вартості; вдосконалення процедури корегування заявленої вартості митними органами; встановлення порядку проведення консультацій із митними органами щодо методу визначення митної вартості; можливість публічного доступу до бази даних митної вартості, що ведеться митними органами. Важливим також є подальше узгодження Митного кодексу з Податковим кодексом України та іншими законодавчими актами шляхом: приведення у відповідність положень Податкового кодексу щодо ПДВ з положеннями Митного кодексу, які стосуються стягнення ПДВ в межах різних митних процедур; скасування положення щодо валютного контролю (правило 180 днів), оскільки воно створює перешкоди для ведення бізнесу і впровадження окремих митних процедур [5].

Отже, удосконалення інструментів регулювання зовнішньої торгівлі здатне стати важливим фактором стимулювання економічного розвитку країни. Досвід багатьох розвинутих країн демонструє, що спрощення експортно-імпортних процедур, забезпечення прозорості та передбачуваності процедур митного оформлення і підвищення ефективності митного адміністрування сприяє розширенню зовнішньої торгівлі, покращенню бізнес-клімату, і відповідно забезпечує прискорення сталого розвитку.

Список літератури:

1. Офіційний сайт Світової організації торгівлі (СОТ) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.wto.org>
2. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/control/uk/index>
3. Митний кодекс України № 4495-VI від 13.03.2012 (редакція від 23.10.2013 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
4. Doing business 2013. Smarter Regulations for Small and Medium-Size Enterprises. 10-th Edition / International Bank for Reconstruction and Development. The World Bank. – Washington DC, 2012. – 270 p.
5. Офіційний сайт Американської торгівельної палати [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.chamber.ua/>

ПРОБЛЕМИ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ДЕПРЕСИВНИХ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ

Плотницька С.І., к.е.н., доцент, ХНУМГ імені О.М. Бекетова, м. Харків, Україна

Регіональна депресивність, як наслідок нерівномірності просторового розвитку, є поширеним явищем в багатьох країнах світу. Так як депресивні території є джерелом соціальної напруженості та нестабільності, то вже з початку ХХ ст. розвиток депресивних територій є об'єктом державної політики багатьох провідних країн світу. Проблематика депресивності регіонального розвитку набула особливої

актуальності в Україні в середині 90-х років ХХ ст., тому що саме в цей період почали істотно наростати територіальні диспропорції регіонального розвитку. Спочатку аналіз депресивного розвитку окремих територій здійснювався в рамках загальної теорії регіональної політики, а вже згодом почав виділятися в окремий напрямок регіоналістики. На сьогоднішній день в теоретичному аспекті проблематики депресивних територій України накопичений позитивний досвід, але все ж зостаються відкритими багато питань як теоретичного, так і прикладного характеру.

Водночас, можна стверджувати, що проблема полягає не у наявності регіональних диспропорцій як таких. Адже основними джерелами розвитку будь-якої системи є інтереси і протиріччя, які виражають внутрішню рушійну силу. Найважливішими спонукальними силами і джерелами розвитку регіонів є їх внутрішня неоднорідність і суперечливість. Територіальні поєднання всіх сфер життєдіяльності людини, різнонаправлених процесів і складних структур створюють необхідні умови для виникнення протиріч у складі цілісних утворень. Функціонування і розвиток економічних систем регіонів відбувається не ізольовано, а в складі всієї економічної системи. Одна з найважливіших характеристик сучасного регіону - відкритість, яка передбачає наявність безлічі зв'язків з суспільством в цілому і безпосередньо з навколишнім природним, технічним, економічним та соціальним середовищем зокрема. Причому процес функціонування сформованих територіальних соціально-економічних систем неможливо зупинити і почати з чистого аркуша. Є закони територіальної організації суспільства, розвитку продуктивних сил, які скасувати неможливо. Тому перехід до сталого розвитку повинен ґрунтуватися як на знаннях всіх елементів потенціалу території, так і на розумінні інтересів окремої людини і територіальної спільноти.

Проблема територіального розвитку якраз і полягає в тому, щоб знайти компроміс між рівнями територіальної диференціації умов життя населення та територіальної справедливостю, що відбиває як соціально - економічні та природні умови життя населення, так і місце регіону у загальнодержавних відносинах. Тобто проблема регіональних диспропорцій криється в їх глибині і стійкій тенденції подальшого поглиблення. За певних умов це поглиблення може досягти критичних значень, за межею яких регіональні диспропорції починають загрожувати економічній цілісності держави.

На сьогоднішній день, більшість регіонів України включають негативно полярні території, які по суті є депресивними локалітетами. Територіально-економічний феномен депресивності вимагає свого включення в сучасну систему регіонального менеджменту, так як його ігнорування веде до наростання темпів поляризації мезоекономічного простору, до втрати соціальної та адміністративної підконтрольності територій.

З цієї точки зору, одним з важливих завдань сьогодення у практиці регіонального менеджменту є розмежування відсталих і депресивних територій, так як це пов'язано з подальшим регулюванням процесів їх розвитку. Адже перша категорія локалітетів по мірі своїх просторово-економічних характеристик не має джерел економічного і виробничого зростання, на відміну від депресивних територій, які під впливом різних обставин економіко-політичного характеру перейшли у фазу деструктивно-руйнівного розвитку, що характеризується тривалим перебуванням в стані повної відсутності економічного зростання.

Проведені дослідження показали, що в межах України склалися значні відмінності у рівнях депресивності окремих територій, які з роками посилюються та

породжують поглиблення диспропорцій. Найскладніша ситуація спостерігається у західних та північних областях, де поряд з традиційно низькими показниками індустріального розвитку помітних втрат зазнало і сільське господарство, яке є головною сферою економіки цих регіонів

Слід відмітити, що діагностика територій на предмет ідентифікації депресивного стану вимагає значного удосконалення методологічного інструментарію. Так, результати проведених досліджень показали, що виділення таксономічних ознак для розмежування видового складу депресивних локальних територій дозволить провести їх класифікацію, сформовану з урахуванням їх додаткової диференціації залежно від характеру домінуючих регіональних проблем просторово-економічного розвитку, що обумовлюють прояви депресивності. А класифікація депресивних територій виступає саме тією концептуальною основою, яка необхідна для розмежування стратегічних інструментів регіонального антикризового менеджменту.

Таким чином, можна зробити висновок, що територіальне різноманіття регіональних депресивних ситуацій зумовлює варіацію підходів до стратегічного розвитку цих локалітетів. Причому видова сутність і особливості підходів можуть визначатися суб'єктами самостійно з урахуванням характеру розвитку конкретної території, адміністративного потенціалу і ресурсів механізму управління, консенсуальної думки населення та економічних суб'єктів.

СВІТОВИЙ ДОСВІД РОЗВИТКУ РИНКУ ПОСЛУГ ТА МОЖЛИВОСТІ ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ В УКРАЇНІ

Пойта І.О., асистент кафедри економіки та маркетингу, ДУ «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України», м. Київ, Україна

Сфера послуг займає все більш стійкі позиції у світовому господарстві. Для багатьох країн характерні тенденції збільшення обсягів виробництва послуг, зростання доходів від сервісної діяльності, зростання зайнятості в цій сфері, загострення конкуренції, збільшення експорту та імпорту послуг.

Сфера послуг охоплює значне число видів діяльності, об'єднаних у групи за допомогою різних класифікацій, що використовуються як на міжнародному, так і національному рівні. Так, в рамках класифікації СОТ (Світової організації - World Trade Organization) виділяються більш 150 видів послуг, згрупованих у дванадцять секторів: ділові послуги; послуги зв'язку; будівельні та пов'язані з ними інженерні послуги; дистриб'юторські послуги; освітні послуги; послуги, пов'язані із захистом навколишнього середовища; фінансові послуги; послуги в галузі охорони здоров'я та соціального забезпечення; туристичні та пов'язані з ними послуги; послуги з організації дозвілля, культурних та спортивних заходів; транспортні послуги; інші послуги, що не увійшли до перерахованих.

Крім класифікації СОТ у світовій практиці використовуються класифікація Організації економічного співробітництва та розвитку (Organisation for Economic Cooperation and Development), Міжнародна стандартна галузева класифікація всіх видів економічної діяльності (International Standard Industrial Classification of All Economic Activities) та інші.